BUREEL EN REDACTIE
DRUKKERIJ COLLÉE
— (Naaml. Maatsch.) —
TONGEREN.
Abonnementsprijs fr. 7.50
Telefoon 12
15 centiemen het nummer.
Postcheks rekening n° 84855.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN:
Voor de aankondigingen buiten de provinciën Limburg en Luik, wende men zich uitsluitend tot de *Agence Havas*, 13, Boulevard Adolphe Max, BRUSSEL ; 8, Place de la Bourse, PARIJS en 6, Bream's Buildings, LONDEN. E. C. 4.

TONGEREN. 15 JULI 1922.

DE WONINGENNOOD.

De Kamer heeft de nieuwe huishuurwet gestemd.

Op welke manier en in hoeverre zij eene verbetering zal bijbrengen, moet men afwachten, ze zal gedurende twee of drie jaren in voege blijven ; het is echter te voorzien dat men ze den opnieuw zal moeten verlengen, met min of meer wijzigingen Het is immers zeker dat de toestand tusschen dit en twee of drie jaar niet zoodanig zal veranderd zijn dat men kan terugkeeren tot het gewone recht van voor den oorlog, dat iedereen meester is van zijnen bebouwden eigendom.

Er zijn in België 100 000 woningen te kort ; niets laat voorzien dat men er in twee, drie jaar zooveel zal gebouwd hebben. Integendeel, men mag gerust zeggen dat er nog niet half zooveel gebouwd zullen zijn en bijgevolg dat de krisis nog verre zal zijn van opgelost, tenzij men tot buitengewone maatregelen zijnen toevlucht name.

De woningen krisis bestaat ook in andere landen en in sommige dezer heeft men buitengewone maatregelen genomen.

Zoo in Zwitserland en Holland.

In die beide landen krijgen diegenen die woonhuizen bouwen — geene kasteelen, villa's, werkhuizen of fabrieken — een hulpgeld van 40 per cent, geheel gratis, zonder dat hij er den minsten intrest moet van betalen of er iets moet van teruggeven.

De gouvernementen van die landen meenen dat zulk hulpgeld niet alleen ten goede komt van den huisbouwer, maar aan de gehele bevolking, daar dat hulpgeld voor gevolg heeft de huishuren lager te houden, dus de duurte van het leven te verminderen.

Indien iemand een huis bouwt dat 20.000 fr. kost, krijgt hij een hulpgeld van 8000 fr., zoodat het hem eigenlijk maar 12.000 frank kost — voor pacht moet hij dus maar intrest rekenen op 12,000 frank en niet op 20.000 fr., hetgeen de pacht merkelijk zal verlichten.

In Hongarië kwam de Staat voor den oorlog op dezelfde manier tusschen, voor het bouwen van fabrieken, ten einde de ontwikkeling der nijverheid te bevorderen.

Dat ware dus een zeer goede maatregel, maar ongelukkiglijk, hij kan in België niet aangewend worden daar de Belgische Staatskas maar den uitgeput is.

De bestuurder van eene financieele maatschappij, stelt voor ook een hulpgeld te geven aan degenen die huizen willen bouwen, maar dat geld niet te vragen aan den Staat, die er niet tegen kan.

Om aan het noodige geld te geraken zou hij eene groote loterij met premiën inrichten van een miljard.

De loterij zou plaats hebben in tien reeksen van 1000 millioen elk. Er zouden premiën zijn van 100, 50 en 25 duizend frank, welke niet in geld zou den betaald worden, maar met welke de winnaars huizen zou len moeten zetten.

Met het beschikbare geld, dat zou overblijven na aftrok der kosten, zouden degenen die huizen schikken te bouwen, 40 per cent hulpgeld krijgen. Dat ontwerp schijnt goed ingengestoken.

De wissel vallighei i is echter groot.

Ware het niet beter uit te zien naar middelen om dure leven wat te verzachten ? Indien het leven beterkoop werde, de lust tot bouwen zou meteen aangroeien.

Er wordt algemeen gezegd dat het dure leven kunstmatig in stand gehouden wordt. Indien het ooit noodig is geweest eene kwestie ernstig te onderzoeken, is het wel deze.

Daarvoor zou men zelfs geene speciale kommissie moeten instellen.

In het ministerie heeft men een bureel of meer bureelen waar het index cijfer opgemaakt wordt. Dat bureel kent natuurlijk de prijzen van den groothandel en den kleinhandel. Met zeer weinig moeite zou het dus kunnen vaststellen of er te veel aan den strijkstok blijft.

Er wordt bewaerd en ook wel bewezen, dat de prijs van zekere waren in het groot veel meer gedaald is dan de prijs van die zelfde waren in het klein.

Het ware van belang te onderzoeken in hoeverre en in welke mate dat verschijnsel zich voordoet.

Er wordt ook opgemerkt dat de prijs derzelfde waren merkelijk hooger is in den buiten dan in de stad, zoodat het leven te lande duurder is dan in de steden.

Het is een verschijnsel dat zich heeft voorgedaan tijdens den oorlog, en dat was te verstaan, daar dan de levensmiddelen door de stad aan den buiten geleverd werden.

Dat verschijnsel zou nu echter moeten opgehouden zijn.

Het ware eene schoone zaak indien de Regeering zich eens ernstig wilde bezighouden met den woeker en de opjaging der prijzen te bestrijden. Indien het leven beterkoop was er zou meer geld zijn om huizen te bouwen.

Arme voetgangers.

Als men tegenwoordig ergens naar toe gaat, dan is het niet meer te voet, zooals onze vaderen deden, maar wel per velo, per automobiel, per side car, in zelfs per vliegmachien.

Dat is voor de schoenmakers alles behalve voordeelig, want ons volk heeft geen voeten, en bijgevolg geen schoenen meer noodig.

De rijtuigen, de spoorwegen, de trams, de auto's, de vliegtuigen, de motocycletten, de rijwielen, de side-cars en de trottinetten hebben de voeten, en dus ook het voetgaan, bijna nutteloos gemaakt. Met den schoenmakersstreik, dat wil zeggen te voet, wil bijna niemand meer reizen. De voeten werden een onnuttig lichaamsdeel. Als er geen voetgangers meer kunnen bestaan, moeten er toch ook geen voeten meer zijn. Alles werkt mede om de voeten onbruikbaar te maken. Niet alleen de voertuigen, maar ook de te klein modeschoenen en de hooge hieltjes der dames zijn regelrecht tegen het gebruik der voeten.

De voeten, nutteloos geworden, zullen zich dan vervormen en verdwijnen, vergroeien met de rest van het lichaam Alles werd met een doel geschapen : de voeten voor het te voet gaan, de mond om te eten, de neus om op te snuiven, of een nijper op te zetten. Als het werk niet meer gedaan wordt, wordt het werktuig of het zintuig overtollig, en kan gemist worden.

Als de mensch eens aan het vervormen of het nieuwe-mode-maken is, kent hij geene palen. Hij gaat tot het uiterste, dikwijls naar zijn ondergang ; maar dat weet hij niet. Hij heeft zijne specialiteit en ijlt immer voort.

De geest is eene machine geworden. De heele mensch wil ook eene machine worden. Door machines zal het menschdom en de wereld uiteen vallen. Ze zijn thans heriz met hebche machines uit te denken om den oorlog korter te maken, sedert ze bewezen hadden dat er geen oorlog meer zou zijn. Heel de oorlog zal een machinewerk zijn om de menschen te verdelgen, vooral menschen die nog voetgangers zijn.

Ziet eens wat ze met de voetgangers in den oorlog doen Ze sturen ze met duizenden, in dichte gelederen voorop, en dan beginnen ze van beide zijden in te schieten, gelijk in de muschen, met de zwarste kanonnen, die soms zelf niet meer weten waar ze schieten, als deze bevoorrechten aan de lijn van den « tir de barrage » overschrijden.

De voetgangers worden gelijk de korenaren weggemaid. Iedereen heeft het tegen hen in oorlogstijd, als in vredestijd.

Rampzalig te voet gaan in de stad, dat u alle oogenblikken blootstelt doodgereden te worden.

Arme voetgangers, ik beklaag u.

Wie maakt er een liedjen over den laatsten voetganger ?

Het zou een orkest moeten zijn van claxons, toeters, sirenen van locomotieven, bellen van velos, en het geronk van eenige vliegmachienen.

Ultra-modern zou die muziek zijn !

VOOR DE VROUWEN

Doet steeds zooals het God gebood,
Den wil van uwen echtgenoot.
Zeg nooit : « Wij vrouwen zijn te zwak ! »
Want zwakheid geeft het meest gemak.

Heeft 't mannetje de kop eens vol,
Maak hem door tegenspraak niet dol.
Maar streel en liefkoos hem den baard,
Doch nimmer naar den kattenaard.
Een vriendelijk woord ten rechten tijd,
Heeft viesgezinden meest verblijd.
Een handdruk, blik of kusje teer,
Brengt dikwijls ons de vreugde weer.
Hoor nimmer naar de vleierij,
Want niets als twisten stichtte zij.
Uw kamer, keuken, heel uw woon,
Zij ordelijk, rein en schoon.
Uw schoonste sier zij zedigheid,
Uw grootste roem de neerstigheid.
En krijgt ge kinderen, mint ze teer,
Alleen bederft ze niet te zeer.
En volgt ge mijnen raad nu trouw,
Dan wordt ge een volmaakte vrouw.

BUITENLAND.

Duitschland.

Harden's aanvanders en de geheime moordvereenigingen. — Er werd vastgesteld dat de aanranding van Harden het werk was van een geheime, nationalistische inrichting, die over aanzienlijke financieele middelen beschikt.

Grenz, die te Oldenburg aangehouden werd, was de voorzitter van die vereeniging in het Oostgebied. Te zijnent ontdekte men een lijst joden, wonende te Oldenburg, en een lijst leden van de vereeniging die tot de dood bereid zijn.

Hij bekende betrekkingen gehad te hebben met Weichard en verschillende naamlooze brieven uit Munchen ontvangen te hebben. De laatste bevatte 25.000 mark in bankbriefen. Op een stuk papier was Harden's naam geschreven en de belofte van een hoogere som, indien Weichard en Hacherman, als de aanvanders van Harden aangewezen, hun werk goed deden.

Grenz overhandigde het geld aan Hachermann en aan Weichard en bedreigde hen met den dood, indien zij het plan niet uitvoerden.

De zetel van de geheime inrichting te Munchen kon men nog niet ontdekken.

— *De instorting van de mark.* — Over de instorting van de mark, die dreigt een internationale ramp te veroorzaken, wordt uit Parijs gemeld :

Verleden week viel de mark op 3 centiem en weldra zal zij misschien nog 2 centiem waard zijn. Er dient opgemerkt dat het ten opzichte van den papierfrank is dat de mark 2 centiemen zal gelden. Er zijn thans echter iets meer dan 2 papierfranken in een goudfrank, zoo dat de papiermark weldra eigenlijk slechts 1 centiem zal waard zijn, indien men de waarde bepaalt ten opzichte van den goudfrank

Daar Duitschland 135 miljard goudmarken als herstal moet betalen, komt men tot een verbazend hoog getal papiermarken (ongeveer 14.000 miljard)

Van den wapenstilstand af is de mark stilaan gedaald, en sommigen beweren, dat de Duitsche regeering zelf die daling in de hand werkte, ofschoon het niet te loochenen valt, dat het hooge cijfer door de geallieerden voor het herstel vastgesteld, de groote oorzaak is van de daling.

Een tijd lang gelukte het den Engelschen bankiers met de hulp der Amerikaansche, de daling van de mark tegen te houden Thans echter schijnt alle hoop zoo goed als verloren.

De moord op Rathenau en de woelingen die daardoor ontstonden, deden de mark nog meer instorten. Tegenover dat feit zal de houden van het Duitsche Rijk zeer waarschijnlijk zeggen dat zij niets, niet veel kunnen betalen Zoo zou dan de heele politiek van het herstel ineenstorten.

Dat is een harde slag voor de geallieerden, doch nog harder is hij voor Duitschland, dat alle krediet in het buitenland verliest en zelfs niet genoeg voortbrengt om in zijn behoeften te voorzien.

— *Groote hoeveelheden verborgen wapens ontdekt in het Arsenaal te Kiel.* — De toezichtscommissie der Entente heeft, in den loop van een onderzoek in het Marine-arsenaal, een groot aantal wapens en munitie gevonden, in kisten verpakt.

Hieronder waren niet minder dan 136 lichte en 38 zware machinegeweren, 42 machinegeweren van het allerlaatste model en 48 verrekijkers.

Het bestuur van het arsenaal beweert niet te weten hoe de wapens er gekomen zijn.

Er bestaat groot gevaar dat het arsenaal, waarin 800 arbeiders en 200 beambten werkzaam zijn, gesloten wordt.

Een vergadering van het personeel, waar de wapenvondst ter sprake werd gebracht, nam een besluit aan, waarin van het marinebestuur verlangd wordt, dat het een streng onderzoek in de zaak zal instellen en dat tot de beëindiging ervan de verantwoordelijke personen zullen worden geschorst.

Het personeel wees er op, dat het achter de rijksregeering staat bij de bepalingen van het vredesverdrag, ten einde onder alle omstandigheden te verhinderen, dat men in strijd met de gesloten verdragen handelt.

* * *

Te Maagdenburg werden de huiszoekingen voortgezet, met het gevolg dat bij een lid van nationalistische inrichtingen een kanon ontdekt werd.

Elders zijn geweren in beslag genomen.

Iemand die in verband met de jongste huiszoekingen in hechtenis genomen was, heeft zich in het gevang opgehangen.

— *Erge voorvallen te Oppeln.*

Zondag hadden te Oppeln en te Ratibor erge voorvallen plaats Sinds eenige dagen hadden, zooals men weet de intergeallieerde bezettingstroepen de streek verlaten en zijn door Duitsche policiemachten vervangen. Welnu, Zondag werden door benden kerels echte klopjachten ingericht op vrouwen en jonge meisjes, van de twee hoogte genoemde steden die den naam hebben met geallieerde soldaten op te vriendelijke wijze omgegaan te zijn. Verscheidene vrouwen werden uitgejouwd, met vuilnis overdekt, zelfs ontkleed door de straten gedreven en door voorbijgangers gesmaad en geslagen. De plaatselijke policie zou ooren en oogen sloten hebben en maar laten begaan.

Nederland.

Wat de gewezen Duitsche Keizer zegt. — Baron van Radowitz, die dezer dagen de gast was van den gewezen Duitschen keizer te Doorn en die nu een rondreis doet in de Vereenigde Staten, verzekert dat Wilhelm het herstel van het vorstendom in Duitschland voorzegt De baron was te Doorn van 20 tot 23 Mei en vergezeld door verscheidene Duitschers, waarbij Hans Vogel, baron Lindeiberg en baron Katteler.

Volgens hem, hoopt de keizer niet zelf nog terug op den troon te komen en, wanneer men hem vraagt wie zijn opvolger zou zijn, geeft hij geen antwoord. Sprekend over de Duitsche republiek, zou Wilhelm gezegd hebben : « 't Is een voorloopige hindernis, bestemd om te verdwijnen ».

Hij had goede woorden over voor president Ebert, van wien hij verklaarde : « 't Is een zeer lekkwam man ; hij beschouwt zich als de dienaar van zijn volk en niet als hun meester ».

De keizer had ook M. Rathenau vermoemd. Hij bevestigde dat deze een gevaarlijk man was voor Duitschland, ten eerste in zijn hoedanigheid van Joed en dan omdat hij de bewerker was der akkoorden van Wiesbaden. Aan te merken is dat Wilhelm niks gezegd heeft, voor M. Rathenau vermoord werd.

Engeland.

Hij had Napoleon I gezien. — Te Sidney is M J. Conduit overleden die vroeger kapitein was der yacht van koningin Victorie van Engeland. Dertig jaar lang werd hij vereerd door het vertrouwen van de vrien lichap van de vorstin. Kind zijnde had M. Conduit Napoleon op Sinte Helena gezien, en woonde later de overbrenging der asche van den keizer naar Frankrijk bij. M. J. Conduit was 101 jaar oud.

— *Rond het wrak van de « Lusitania ».* — Kapitein B. F. Leavitt is met zijn houten schip « Blakely » uit New York vertrokken, om zoo als hij zeide, 15 millioen dollars aan goud en andere waarden, die met de « Lusitania » naar den kelder zijn gegaan, te bergen.

Hij werd vergezeld door 60 gewapende mannen en vier ervaren duikers.

De kosten der expeditie zijn op 160.000 dollars geraamd.

Leavitt zegt, dat hij den 14e Juli omstreeks 8 mijlen uit de kust bij Kinsale (Ierland) voor anker zal gaan. Hij heeft bij zich speciale duikerstoestellen, die den druk van het water op 285 voet diepte, waarop de « Lusitania » nu ligt, kunnen doorstaan.

Graaf Zanardo Landi, een genaturaliseerd Engelschman, die op het oogenblik een andere bergingsexpeditie uitrust in Engeland, heeft de Amerikanen gewaarschuwd, om zich op een afstand van het wrak te houden, daar de overblijfselen van de « Lusitania » het eigendom zijn van een Engelsche verzekeringsmaatschappij, bij wie het schip was verzekerd en die nimmer afstand van haar rechten heeft gedaan

Gemengde berichten

Het einde der wereld.

De h. Boliva, meier van Sion City, die reeds meer voorspellingen deed, kondigt het einde der wereld aan voor 1925, hij besluit er uit... dat Duitschland niet eens den tijd zal hebben gehad om een aanneemelijke oplossing van het vraagstuk van herstel te geven.

Een wolkenkrabber te Brussel.

Het gemeentebestuur van Brussel heeft verlof gegeven tot het bouwen van een 8-verdiepingen hoog huis in de Louizawijk, hoek Stefanieplein en Wollen Driestorenstraat. Het gebouw zal 200 kamers, een leeszaal en een bibliotheek hebben. De kosten worden op ruim 2 1/2 millioen geraamd.

Index cijfers.

In April ll. was de levensstandard in verschillende landen en steden :

België, 567 ; Parijs, 291 ; Rome, 415 ; Engeland, 181 ; Madrid, 184 ; Zwitserland, 167 ; Duitschland, 2805 ; Berlijn, 3177 ; Warschau, 58 627 ; Finland, 1100 ; Weenen, 87.200 ; Vereenigde Staten, 167 ; Kanada, 161 ; Australië, 140 ; Zuid Afrika, 122 ; Bombay (Britsch-Indië), 162.

Een martelaar.

De 15jarige Emiel Brignez, werkende in de staalfabriek Paris Outreau, te Boulogne-sur-Mer, werd Dinsdag naar het gasthuis gebracht daar zijn buik ongemen gezwollen was. De genezheeren spanden al het mogelijke in om den jongen te helpen, maar hij stierf twee uren later, na geleden te hebben lijk een martelaar. Voorzichtiger den geest te geven kon de ongelukkige jong vertellen dat twee zijner werkgezellen hem met geweld op eene kraan hadden doen zitten en hem vervolgens samengeperste lucht van zeven atmosferen in 't lichaam gejaagd hadden.

Uit de lijksche wing is gebleken dat het slachtoffer niet gelogen had ; al de darmen waren hem in het lichaam gesprongen door de luchtdrukking. Een rechterlijk onderzoek is ingesteld en het Parket leverde onmiddelijk een aanhoudingsmandaat af tegen een der beulen, die in de gevangenis opgesloten is.

De Duitsche Landru.

Een menschenetter. — Te Berlijn is sedert Zaterdag het proces aan den gang ten laste van den beenhouwer Grossmann, de eilandeling die verdacht wordt een aantal vrouwen vermoord te hebben. Het gerucht heeft de stellige bewijzen, dat de schurk minstens drie vrouwen om den hals brachte na haar eerst ijselijk gemarteld te hebben. Grossmann zou van sommige zijner slachtoffers het vlees gegeten hebben en er zekere deelen van verkocht hebben voor kalfsvleesch. De afschuwelijke reket is reeds vier en twintig maal veroordeel i geweest voor erge misdagen ; alles bijeen liep hij vijftien jaar dwangarbeid op.

Grossmann lokte vrouwen ten zijnent, onder voorwendsel dat hij eene meid moest hebben. Hij bekent dat hij het niet had al de vrouwen ter dood te brengen die zich aldus bij hem aanboden Uit het kleed van een zijner slachtoffers had hij een stuk gesneden, waarvan hij zich eene vest wilde doen maken als « herinnering » !

De getuigen die tegen hem komen spreken, worden door den beschuldigde op de grofste wijze uitgescholden. Als de voorzitter hem deed opmerken dat hij, telkens hij geene meid in dienst nam, haar mishandelde, antwoordde de akelige schurk : « Als ge door eene vrouw moest bedrogen worden, mijnheer de voorzitter, ge zoudt haar ook wel eene duchtige ranseling toedienen ! »

Een paniek onder den grond.

Groote opschudding werd te New-York veroorzaakt door een ongeluk in een der tunnels van den ondergrondschen spoorweg, waarbij 170 personen door het inademen van schadelijke dampen bewusteloos werden. Het ongeluk had plaats onder bijna dezelfde omstandigheden als voor zeven jaren, toen op dezelfde manier 180 passagiers het slachtoffer werden van gas-vergifiging.

Een express-trein, uit tien wagens bestaande werd juist onder Fifty-ninth-street op de Lexington-Avenue-line door een kortsluiting tot stilstand gebracht. Door welke oorzaak is nog niet opgehelderd, maar 't schijnt, dat door den schok een ontplofling in de gasreservoirs veroorzaakt werd, zoodat het gas in de tunnels stroomde. Door de plotselinge duisternis beangst, wilden de passagiers den trein verlaten, maar de conducteurs die het gevaar begrepen, weigerden de deuren te openen. Een politieagent sloeg toen met den kolf van zijn revolver een paar ruiten stuk en talrijke passagiers klommen uit de ramen. Ze werden spoedig bewusteloos door het gas.

Ambulancies werden gewaarschuwd en brandweerlieden brachten door luchtgaten de bewusteloozen van een diepte van meer dan 50 voet naar omhoog. Op een oogenblik lagen twee-en twintig bewusteloozen op een van de drukste punten van New York op straat, waar hun voorloopig hulp werd gebracht. Zoo spoedig mogelijk werden zij echter naar de hopitalen overgebracht.

Voetloopen te Landen.

Zondag heeft te Landen, in bijwezen van een overgroot getal nieuwsgierigen, — ten minste 15,000 man — de beruchte match plaats gehad tusschen den Belgischen kampioen Lucien Bangels en het volbloed Engelsch koerspaard van M. Victor Dimbour, van Neerwinden. Deze weddingschap gebeurde op een dubbel oogwit: 1. Bangels teken het paard ; 2. Bangels moest den afstand alleegen op min dan 1 uur 10 minuten. Welnu, Bangels heeft den match feitelijk gewonnen. Tegen het paard heeft hij verloren met enkele minuten, 't zij met de onbeduidende tijdrekening van 5 minuten 20 seconden, wat wel mag toegeschreven worden aan den wind, die tegen Bangels was. In het tweede punt, beinaalde Bangels flink de overwinning, daar hij den afstand allegde op 1 uur en 2 minuten, wat voor 18 kilometers iets buitengewoons is en voorzeker een kampioenschap uitmaakt.

De vliegenplaag.

Oorlog aan de vliegen ! De vlieg is een diertje, in schijn onschadelijk, maar in wezenlijkheid zeer gevaarlijk. De vliegen zijn de overbrengers en de voortzetters der besmettingen.

Ze azen overal en op alles. Ze zijn de verspreiders der gevaarlijkste microben. Daarom mosten de vliegen geweerd worden uit onze gezinnen, vooral uit de ziekenkamer.

Oorlog aan de vliegen ! Eene enkele vlieg brengt een zeer groot aantal vliegen voort, die, op hunne beurt, in zeer korten tijd, aangroeien en vermenigvuldigen.

Het is dus van belang zooveel vliegen mogelijk van kantte maken.

Tot hiertoe is dees jaar geen « vliegenjaar ».

De eerste hitte kwam te onverwacht, en nu, nu krijgen we weer geene warme dagen meer.

Er bestaan, vooral in de warme landen, bepaalde ziekten, die enkel worden voortgezet door de vlieg.

In ons land is daarvoor geen gevaar, maar toch moet de vlieg beschouwd worden als een vijand der openbare gezondheid.

Een zeemonster.

Een Europeaan te Mozambique deelt in een brief, opgenomen in de « Manchester Guar-

MENGELWERK VAN « *DE POSTRIJDER* »

— 39 —

LAMBRECHT VAN LOO

(Vervolg).

Hij ziet rond. Dwars door den nevel, die nog voor zijne oogen hangt, treft hem een ijselijk schouwspel.

De torens, springhalen, al het krijgstuig wend in lichte laai. De Duitschers waren uit de burcht gevallen. Gansch het kamp lag overhoop. Een deel der Vlamingen vluchtte vol schrik naar de stad ; het andere wat moediger, bleef strijden, doch zonder kracht, zonder geestdrift, en week spoedig voor de aanvallende vijanden.

Eene onbeschrijfelijke razernij blaast in Lambrechts boezem. Schrikkelijk zwaait hij de bijl, die nog gedurig zijnen arm wapent, boven het hoofd, en als de donder valt hij met ijselijke kreten de zegepralende vijanden op zijde.

Bij deze kreten bleven Duitschers en Vlamingen staan. De eersten schrikten, de andere kreten moed. Elkeen had de stem herkend, en nu hernam de strijd met meer hardnekkigheid dan ooit.

De woede en de strijdlust hebben Lambrechts krachten verdubbeld. Hij toont de Vlamingen den weg des zegepraals, al door de vijandelijke drommen, en roept « Gent ! Gent ! » dat de hemel er van dreunt.

Niemand kan zijn bloedig zog volgen De Duitsche gelederen sluiten zich achter den held wederom toe. Hij staat te midden der vijanden Niets weerhoudt hem ; hij dringt zonder omzien vooruit, altijd vooruit.

Tweemaal baant de ontembare held zich eenen skeligen weg, van het eene einde tot het ander, dwars door de vijandelijke rangen, tot verbazing en schrik der Duitschers, tot aanmoediging en bewondering der vlamingen. Voor de derde maal gaat hij den vijand bespringen. Deze wordt eenskaps door zulke ontzetting geslagen dat hij alles laat varen. De Duitschers werpen hunne wapens weg en zinneloos van schrik ijlen zij naar hun slot.

Een daverende triomfkreet ontspringt de borst der Vlamingen. Zij zetten de vluchtelingen achterna en menen in hunnen overmoed, ze in de burcht te volgen. De Duitschers, die binnen gebleven waren, zien het gevaar. Gansch over het hoofd geslagen halen zij de valbrug op, als nauwelijks de helft hunner landgenooten in zekerheid zijn, en slachtofferen de andere helft aan hunne veiligheid en aan de woede van Lambrecht en zijne Vlamingen.

De Vlamingen keeren nu naar hunne legerplaats terug, zwijgende en somber.

Hunne verliezen zijn aanzienlijk, en zij bestatigen met wanhoop de verwoesting, die in hun kamp heerscht. Al hun krijgstuig was vernietigd. De burcht nog bestormen, daar viel niet meer aan te denken.

Lambrecht en de Gentenaren schenen vooral weinig opgeruimd. Zou de graaf niet wanhopen de burcht ooit in zijne macht te krijgen ? Zou hij aan zijne onderneming niet verzaken, en het bêleg opbreken ? Zou hunne vaderstad voor goed overgeleverd blijven aan de boosheid en de roofzucht harer vijanden ?

Juist toen Lambrecht de legerplaats binnentrad, zag hij zijnen schoonvader, op twee krijgsmakkers geleund, van het slagveld komen. Hugo was licht gekwetst aan het been. Hij bemerkte den heer van Loo. Het edel gedrag van zijnen schoonzoon vermocht het niet zijn wraakzuchtig hart te dempen. Hij fronste als naar gewoonte de wenkbrauwen, en wendde het hoofd van Lambrecht af.

Dit vermeerderde nog de smart van den jongeling, en zijn hoofd zonk dieper op zijne borst

's Avonds zat hij te huis, in den leunstoel, nevens den haard.. Hij had niet den minsten lust tot spreken en zat in diepe treurige gedachten verslonden.

Godelieve zag dat er iets scheelde, maar zij meende dat de nederlaag der Vlamingen er de eenige oorzaak van was.

Dien avond stak zij de kinderen vroeg slapen. Dan keerde zij terug zette zich voor den haard, aan de zijde van haren echtgenoot. Daar zaten zij beiden eenigen tijd zwijgend. Eindelijk nam Godelieve het woord en sprak met zachte, doeinemende stem.

— De zege heeft ditmaal uwe pogingen niet bekroond, Lambrecht ?

— Ongelukkiglijk neen, antwoordde de ridder.

— Wat heb ik angst geleden, gedurende den strijd, hernam Godelieve. Gansch de stad was naar de wallen gestroomd om getuige te zijn van den storm. Ik heb u wel gezien. Ik herkende u van verre op de vijandelijke muren uwen wuivenden roeien verderbos. Gij vocht als een leeuw. Elkeen bewonderde uwen moed. Maar vooral als gij de zegevierende Duitschers binnen hun slot wederdreeft, o dan verhief men u tot in de wolken ! Wat was ik hoovaardig ! Maar het kostte mij duur. Ik meende van angst en schrik te sterven. Lambrecht, Lambrecht, gij zijt veel te stout, veel te roekeloos ! Gij zult wel eens het slachtoffer zijn uwer dapperheid ! Wees toch voorzichtiger. Denkt gij dan op uwe vrouw en op uwe kinderen niet ?

Een zoete glimlach speelde op Lambrechts lippen. De liefdevolle bezorgheid zijner vrouw, hare teedere verwijten, vervulden zijn hart met vreugde en troost.

— Godelieve hernam weldra :

— En vader ook is er goed van afgekomen, zegdet gij. Hij ook heeft geene wonde ontvangen ?

— Neen, hij is alleenlijk licht gekneusd aan het been

— Lambrecht gij bedriegt mij toch niet, niet waar, sprak de jonge vrouw vol angst. Het is toch zeker slechts eene kneuzing ?

— Ik verzeker het u, Godelieve. Als ik over eene goede uur naar de stad kwam, zag ik hem in het kamp rondwandelen. Hij mankte een weinig, maar 't was al

— Heeft vader u ook gezien, vroeg Godelieve nieuwsgierig,

— Ja, luidde het kort en mismoedig antwoord.

— Hoe gedroeg hij zich jegens u ?

— Hij wendde het hoofd al en deed alsof hij mij niet zag.

— Nog altijd, zuchtte de jonge vrouw mistroostig.

— Nog altijd, Godelieve, vervolgde jongeling bitter en ontroerd, wat is vader stijfhoofdig en hardvochtig ! Wist gij wat ik deed en verdroeg om verzoening te bekomen ? Indien gij mij dezen avond zoo ontmoedigd ziet, is het niet alleen om onze nederlaag ; nu wanhoop ik ooit de gunst uws vaders voor u te herwinnen.

— Spreekt zoo niet, Lambrecht, zei Godelieve treurig.

— Koester niet langer eene nutteloze hoop, wedervoer haar echtgenoot. De teleurstelling zou des te smartelijker zijn.

— Waarom toch zijt gij vandag zoo uitermate mismoedig ? Wat is er gebeurd.

— Hoor Godelieve, sprak Lambrecht minzaam hare lijne blanke hand in de zijne vattende. Tot hiertoe heb ik menig voorval verzwegen, om u smart en verdriet te sparen. Ik wil niet langer zwijgen. Hoor :

En de jongeling verhaalde aan zijne jonge echtgenoote al de vernederingen, den hoon den smaad hem door zijnen schoonvader sinds weken aangedaan. Hij verhaalde haar nog, hoe hij den hoogmoedigen Hugo eens uit het midden der Duitschers had getrokken, hoe hij, op dezen dag hem op de been had geholpen, en hem daarna de er had afgestaan de eerste den voet op de vijandelijke muren te zetten.

— En voor al mijne goedheid, zoo eindigde Lambrecht met bittere stem, voor mijne verdraagzaamheid, mijne slachtofferingen, bekom ik niets dan hoon, haat en walg.

Godelieve aanhoorde dit verhaal met droefheid en schuldige bedenkvol het hoofd.

— Ja, sprak zij, vader is niet licht om bekeeren. Doch wanhoop is altijd het laatste. Laat ons alles verduldig afwachten, en op God betrouwen. Wie kent zijne wegen ?

Met deze en meer andere aanmoedigingen poogde Godelieve haren echtgenoot te troosten. Zoet en welsprekend vloeiden de woorden over hare lippen. Zij waren een heilzame balsem voor de nijpende wonden van den jongeling ; verlevendigend licht voor zijnaan duisteren overwolkten geest ; verkwikkende verlichting voor zijn beklemd en overstelpt gemoed.

XXXI

DE KLEINE SCHELM.

Graaf Boudewijn twijfelde lang of hij het beleg zou voortzetten, hij wanhoopte de machtige burcht ooit in handen te krijgen.

De goede vorst liet zich toch overhalen door de smeekingen der Gentenaars Hij zou de burcht blijven belegeren, maar men zou geenen storm meer wagen. Men zou zich tevreden houden met het kasteel zorgvuldig in te sluiten en de bezeting met der tijd uit te hongeren.

Daar de winter met rasse schreden naderde en het weder soms zeer nat was, sloeg men de tenten op Zij werden vervangen door kleine hutten van gevlochten takken, bepleisterd met klei en leemaarde. De vijand mocht dus zien, dat de Vlamingen vast besloten waren hunne prooi zoo gauw niet te laten schieten.

Ridders en krijgsknechten hadden het nu schoon. Zij moesten alleenlijk nu en dan eens de wacht houden. Dadertusschen hielden zij zich meestal onledig met krijgsspelen, met dobbelen en met drinken.

Wat de Gentenaars betreft die deel maakten van het belegeringsleger een gedeelte ervan mocht beurtelings binnen de stad gaan vernachten.

Bij dage, vooral op de tenten, liep het kamp soms vol van vrouwen en kinderen die, deze eenen gemaal, geen eenen vader, andere nog eenen broeder kwamen groeten en bezoeken, of ook wel alleenlijk eens die kommervolle nieuwsgierigheid, het hart, hieze zoo wel als het schoone geschacht ingeboren, wat begeerden te stillen en te vergenoegen.

Onder de iever gste dier bezoekers telde men vooral Clotildis, Lambrecht van Loo's dienstmeisje, de woelige Hugo en de kleine Lambrecht. Zij waren hijna dagelijks in de legerplaats te zien Godelieve, door de veelvoudige zorgen van het huishouden gebonden, kon zelden, in persoon naar de gezondheid van haren duurbaren echtgenoot komen vragen. En Machtelie, dat schoon, vreesachtig meisje, zat liever bij moeder. Het was bang van die groote, ruwe, gebaarde krijgslieden.

Hugo integendeel zag niets met meer vreugde. Hij kon eenen ridder wel een kwartier aangapen, zonder te verzeuren. Hoe begeerig en benijdend was zijn donkerend oog op de zware armen beenderplaten gehecht, op dat glinsterend borstharnas, en dien blinkenden helm, doch voorsl op dien dreigenden wuivenden verderbos en op dat lang breed slagzwaard ?

Clotildis had iedere maal de grootste moeite om het kind uit de legerplaats te krijgen.

Zekeren schoonen Oktoberdag was het dienstmeisje, den dartelende Hugo aan de hand en den kleinen Lambrecht op den arm, als naar gewoote naar de legerplaats gekomen. 't Schijnt dat Clotildis bijzonder nieuwsgierig moest wezen, want zij draaide gedurig het hoofd langsalle zijden en haarscherpe, onrustige blik, bespiedde zorgvuldig alles in het ronde.

Eenskaps straalt haar oog van blijdschap ; een zucht van ontlasting ontsnapt hare borst : een zoete glimlach plooit hare lippen en zij werd hoogrood.

Wat mocht zij gezien hebben ? Kijk, ginder in de verte wenkt haar een jonge knappe krijgsman. Hij heeft haar herkend en zet het reeds op een drafje naar het Gentenarinnetje toe.

Clotildis blijft eerst staan, treedt dan eenige stappen den jongeling te gemoet, en vat blozend en glimlachend de hand, die hij haar aanbiedt.

— Dag Clotildis, sprak hij, het lietje al lachend in de ogen starend. Wat geluk u nog eens te zien. Ik lig reeds drie dagen op loer om u te ontmoeten. Waar hebt gij u toch zoolang geborgen ?

— Het is drie dagen geleden dat ik hier geweest ben, Robrecht, antwoordde het meisje. Gij weet wel, het was zulk slecht weder. Ik mocht van Mevrouw niet buiten met de kleine.

— Ja, slecht weder, slecht weder, zei de jongeling schijnbaar gestoord. 't Was zekerwel meer om mij te tergen en van verlangente deen verteeren..

Het zoet gekazel der twee jonge lieden, alhoewel, kijk immers de liefdezaken in 't algemeen, uiterst belangrijk en buitenmate ernstig schenen den prozaischen kleinen Hugo weinig te behagen. Het stilstaan vervoelde den knaap geweldig. Zulke langdurige beweegloosheid lag ten minste noch in zijne gebruiken noch in zijne gewoonten. Hij stampte van ongeduld met de voeten morde en knorde, en trok aan Clotildis' beste rok.

(*Wordt vervolgd*)